

El caçador caçat

Andreu Sotorra

Jennifer Chambliss Bertman. «Els caçadors de llibres (Book Scavenger)». Traducció de l'anglès d'Esther Roig. Il·lustració de la coberta: Fernando Vicente. Pàgs. edició paper 368. Pàgs. edició e-book: 232. Col·lecció L'Illa del Temps. Editorial Estrella Polar - Grup 62. Barcelona, 2017. A partir de 16 anys.

Hi ha un moment en la trama d'aquesta novel·la que els dos joves protagonistes troben el llibre de «Les aventures de Tom Sawyer» amb una nota escrita d'un lector anterior que diu: “Massa lent!” Doncs, la mateixa nota, però amb raó, es podria aplicar també a «Els caçadors de llibres». Sí, una novel·la massa, massa, massa exageradament lenta, que es perd per viaranys paral·lels sense centrar-se en el tema principal i, per molt que faci referència a

alguns títols d'obres clàssiques, no se sap ben bé per què les esmenta ja que no tenen cap influència en la trama principal.

«Els caçadors de llibres» és una primera novel·la de l'autora Jennifer Chambliss Bertman (Mountain View, Califòrnia), resident ara a Rocky Mountains, Califòrnia, després de treballar en el camp de l'educació a San Francisco. És precisament aquesta ciutat nord-americana la que es converteix també en coprotagonista de la novel·la amb una detallada descripció d'espais geogràfics, tot i que caldria advertir que l'autèntic coprotagonista és el relat «L'escarabat d'or», d'Edgar Allan Poe.

En aquella història, que Edgar Allan Poe va publicar per lliuraments al Dollar Newspaper el 1843, es parla de William Legrand i la seva aventura al bosc amb el servent Júpiter. Els dos descobreixen un escarabat, presumptament d'or, i pensen que podria ser un senyal del tresor perdut del pirata Kidd. La recerca es fa pel mètode misteriós del criptograma —recurs que l'autora d'«Els caçadors de llibres» també manlleva— que es resol mitjançant la substitució analítica segons el nombre dels caràcters. A «L'escarabat d'or» és aquest, el criptograma:

53‡‡‡305))6*;4826)4‡.)4‡);806*;48‡8
¶¶60))85;1‡(;:‡*8‡83(88)5*‡;46(;88*96
?;8)‡(;485);5*‡2:*‡(;4956*2(5*—4)8
¶¶8*;4069285);)6‡8)4‡‡;1(‡9;48081;8:8‡
1;48‡85;4)485‡528806*81(‡9;48;(88;4
(‡?34;48)4‡;161;:188;‡?;

I el missatge original codificat que en surt és aquest:

*«A good glass in the bishop's hostel in the devil's seat
forty-one degrees and thirteen minutes northeast and by north
main branch seventh limb east side shoot from the left eye of the
death's-head a bee line from the tree through the shot fifty feet out.»*

que en català (traducció de Joan Solé, Columna, 2002) seria més o menys això:

«Un bon vidre a l'hostal del bisbe al seient del dimoni quaranta-un graus i tretze minuts nord-nord-est i pel nord branca principal setena branca costat est, passar per l'ull esquerre del crani, una línia d'abella des de l'arbre a través del tir cinquanta passes fora.»

Que la debutant autora d'«Els caçadors de llibres» s'emmiralli

en Edgar Allan Poe, mitifiqui San Francisco i jugui novament, com Poe, amb els criptogrames en la seva recerca llibresca, ambientada en el fenomen del *bookcrossing* i utilitzi en la trama alguns personatges contemporanis d'Edgar Allan Poe com el poeta i crític Rufus Wilmot Griswold, enemistat per raons de criteri literari amb Poe, no vol dir que els presumptes lectors actuals d'«Els caçadors de llibres» en treguin l'aigua clara i, molt menys, si aquests lectors són adolescents, com es pretén que siguin per la col·lecció en la qual s'ha publicat.

A «Els caçadors de llibres» —la sinopsi convencional de contracoberta és avui obligatòria— L'Emily, la protagonista de debò, és una fan absoluta de *Caçadors de Llibres*, un joc en línia que consisteix a trobar llibres amagats per tot el país. Però el creador del joc (Garrison Griswold —vegi's aquí la picada d'ullet amb el crític de l'època de Poe esmentat abans) ha estat atacat i està en coma, per a desesperació dels seus seguidors. De manera que l'Emily i el seu amic, el James, decideixen investigar sobre aquest misteriós accident. Però les pistes que segueixen els porten a fer uns descobriments que no s'esperaven sobre el joc en qüestió i els llibres desapareguts.

Dit així, esclar, pinta la mar de bé. Però la realitat de la lectura és tota una altra. Crec que l'autora Jennifer Chambliss Bertman paga el preu d'una primera novel·la —que vol que sigui a més per a joves—, carregada d'un estil enfarfegat, poc enganxadís, sense cap atractiu i lluny de fer-se comprensible, com deia al principi, als lectors adolescents... i potser tampoc als més veterans.

Tot i l'avorriment patit en la lectura, la novel·la s'ha publicat, i sorprenentment s'ha traduït i, encara més sorprenent, la primavera del 2017, ja ha tingut un seqüela que amb el títol original «The Unbreakable Code» un diria que no fa cap falta que es tradueixi aquí perquè seria un miracle literari que els lectors del primer títol s'haguessin quedat amb ganes de llegir-ne més.

Enllaços d'interès

(per visionar-los, cal descarregar abans el PDF de la crítica):

Dos vídeos promocionals sobre l'edició original de «Book Scavenger»:

https://youtu.be/m1CsjNiD_YM

<https://youtu.be/vSLXeuRnFrA>
